

KOMMUNAL- OG
DISTRIKTSDEPARTEMENTET
Postboks 8112 DEP
0032 OSLO

Deres referanse
22/3171-7

Vår referanse
22/04664-2

Dato
31.10.2022

Høringsuttalelse – forslag om endringer i ekomforskriften om IP-adresser

1. Innledning

Datatilsynet viser til forslag til endringer i ekomforskriften med høringsfrist 1. november 2022.

Forslaget utfyller bestemmelsene om plikt for ekomtilbydere til å lagre og utlevere IP-adresser i ekomloven §§ 2-8 a og 2-8 b, som ble vedtatt ved en endring av ekomloven 18. juni 2021 nr. 131, jf. Prop.167 L (2020-2021).

Våre innspill til forslaget er oppsummert:

- De registrerte har full innsynsrett i hvilke opplysninger om IP-adresser teletilbyderne lagrer.
- Opplysningene om IP-adresser må lagres separat og ikke brukes til andre formål enn de er samlet for.
- Datatilsynet bør motta rapportering etter § 7-7.
- Det bør inntas ytterligere rapporteringspunkter i § 7-7.

2. Rett til informasjon og innsyn – unntak fra personopplysningsregelverket

Personopplysningsloven og personvernforordningen gjelder fullt ut for teletilbydernes behandling av IP-adressene. Det betyr blant annet at enhver har rett til informasjon om alle mottakere som personopplysninger er blitt eller vil bli utlevert til, og de registrerte kan kreve innsyn i hvilke opplysninger som er lagret om dem, og så videre.

Det følger også av personvernforordningen artikkel 13 nr. 3 at teletilbyderen må informere den registrerte om viderebehandling – for eksempel en utlevering til en tredjepart – for andre formål enn det opprinnelige.

Personopplysningsloven § 16 første ledd bokstav b gjør unntak fra retten til informasjon og innsyn etter personvernforordningen artikkel 13, 14 og 15 dersom det er påkrevd å hemmeligholde av hensyn til forebygging, etterforskning, avsløring og rettslig forfølgning av straffbare handlinger.

I henhold til artikkel 23 i personvernforordningen må ikke dette unntaket tolkes eller anvendes videre enn nødvendig. Teletilbyderne vil ikke selv ha mulighet til å foreta denne vurderingen dersom de har utlevert opplysninger til politiet.

Departementet bør vurdere om det bør forskriftsfestes at politiet bør angi om det er påkrevd gjøre unntak retten til informasjon og innsyn når de innhenter opplysningene.

Datatilsynet vil presisere at dette unntaket ikke gjelder for opplysningene om IP-adressene som er lagret hos teletilbyderne.

3. Lagring

Loven pålegger teletilbyderne en plikt til å lagre IP-adresser i ett år. Formålet med denne lagringen er å ivareta eventuelle behov for utlevering til politiet. Tidligere lagret disse opplysningene i inntil 20 dager for kommunikasjons- og eller faktureringsformål.

Datatilsynet mener at lovgiver må sikre at opplysningene ikke brukes til andre formål enn dette forslaget legger opp til. Slike tiltak kan for eksempel være lagring i separate systemer med tilgangskontroll.

Personvernkommisjonen påpeker også i [NOU 2022:11, pkt. 7.4.2.3](#) at dataseparasjon er en god måte å oppnå formålsbegrensning.

4. Datatilsynets tilsynsrolle

Etter forslaget § 7-7 skal politi- og påtalemyndigheten årlig oversende rapportering om uthenting av lagringspliktige opplysninger etter ekomloven § 2-8 b første ledd til Nkom.

Datatilsynet mener at også vi bør motta rapporteringen, siden vi er tilsynsmyndighet overfor politiets behandling av opplysningene. Det er en praktisk ordning som vil gjøre tilsynsarbeidet mer effektivt.

Etter politiregisterloven § 58 skal Datatilsynet føre tilsyn med at loven og forskrifter gitt i medhold av loven blir fulgt, og at feil eller mangler blir rettet.

I tillegg til de foreslåtte rapporteringspunktene, vil Datatilsynet anbefale at den årlige rapporteringen inneholder:

- varigheten av de enkelte utleveringer med utgangspunkt i henholdsvis IP-adresse eller abonnent,

- den totale varigheten av de enkelte utleveringer hvis det er gjentatte anmodninger knyttet til den enkelte IP-adresse eller abonnent og
- oversikt over antall gjentatte utleveringer knyttet til den enkelte IP-adresse eller abonnent.

Det er i høringsnotatet til loven angitt at det vil komme rundt 120 000 anmodninger hvert år. De ovennevnte registreringspunkter vil gi Datatilsynet informasjon om i hvor stor grad innhenting av IP-adresser benyttes til langvarig overvåking, knyttet til enkeltpersoner og til befolkningen som helhet.

Dette er informasjon som vil være sentral i den regelmessige tilsynsvirksomheten med politiet.

Med vennlig hilsen

Jan Henrik Mjønes Nielsen
juridisk seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevne signaturer